

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/66/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121206390
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8121206390.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcov X/ F. K., N..XX.X.XXXX, X/ Q.N. K., N.. XX.X.XXXX X/ V.. V. K., N.. XX.X.XXXX, X/ V.. R. K., N.. XX.XX.XXXX, X/ V.. P. K., N.. XX.XX.XXXX, X/ Q. K. V., N.. XX.XX.XXXX, X/ Z. K., N.. XX.X.XXXX, všetci bytom B. XXX/XX,XXX XX Y., všetci právne zastúpení ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VAL'O &PARTNERS s.r.o., Konštantínova 2, 080 01 Prešov, proti žalovanej Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, 826 58 Bratislava 29, IČO: 36 062 235, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou MGA IURIS s.r.o., so sídlom Cukrová 14, 811 08 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni v 1. rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi v 2. rade sumu 15.000,- eur, žalobcovi v 3. rade sumu 5.000,- eur, žalobcovi v 4. rade sumu 5.000,- eur, žalobkyni v 5. rade sumu 5.000,- eur, žalobcovi v 6. rade sumu 5.000,- eur a žalobkyni v 7. rade sumu 5.000,- eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcom v 1. až 7. rade každému zvlášť, trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou sa žalobcovia domáhali, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť titulom náhrady nemajetkovej ujmy každému zo žalobcov vo výške 20.000,- eur. Žalobu odôvodnili tým, že k usmrteniu syna žalobcov v 1. a 2 rade, resp. súrodenca žalobcov v 3. až 7. rade, došlo dňa 29.07.2020 asi o 14.45 hod. v Obci Y., motorovým vozidlom zn. Opel Vectra, bez prideleného evidenčného čísla. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 07.01.2021, sp. zn. 33T/87/2020 bol F. K., N.. XX.XX.XXXX, trvalé bytom Y., Q. č. XX, uznaný za vinného, že dňa 29.07.2020 v čase o 14:45 hod., aj napriek tomu, že nie je držiteľom žiadneho vodičského oprávnenia, po tom, čo požil alkoholické nápoje s hladinou koncentrácie etylalkoholu v dychu najmenej 1,16 mg na liter vydychovaného vzduchu, riadil osobné motorové vozidlo zn. Opel Vectra s pravostranným riadením, tmavej farby, bez prideleného evidenčného čísla, VIN: G., ktoré bolo technicky nespôsobilé, po nespevnenej ceste v rómskej osade v Obci Y. N. Q. L., kde neprispôbil rýchlosť jazdy svojím schopnostiam, vlastnostiam vozidla a stavu a povahe vozovky, čím porušil ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/, 61 § 16 ods. 1 zákona NR SR č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších právnych predpisov, vedenie vozidla v dôsledku opitosti nezvládol, prešiel s vozidlom vpravo na voľné priestranstvo mimo nespevnenú cestu, kde obišiel tam stojace dodávkové motorové vozidlo zn. Citroen Jumper, žltej farby, ev. č.: B.-XXXCA po jeho pravej strane a ľavou stranou vozidla narazil do tam sa nachádzajúcich dvoch detí, a to maloletého P. K., ktorý utrpel zranenia, a to pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním pri polytraume, na následky ktorých pri prevoze do FNsP Reimana v Prešove dňa 29.07.2020 v čase o 15:40 hod. zomrel a maloletého W.

F., ktorý utrpel otvorenú zlomeninu ľavej píšťaly s roztrhnutím kože a podkožia a rozsiahly defekt kože a podkožia ľavého stehna predkolenia s dobou liečenia 63-65 dní. Pokiaľ ide o vzťah žalobcov v 1.a 2.rade k synovi P. tak išlo o ich najmladšie dieťa, u ktorého sa spoliehali, že prežijú s ním dlhé roky vreleho vzťahu rodičov k deťom. Jeho smrť uvedené nenávratne prežala a nič hmotné žalobcom v 1.a 2.rade tento vzťah nemôže nahradiť. Maloletý žil so žalobcami v 1.a 2.rade v spoločnej domácnosti, každý deň boli sním, hrali sa ním, sledovali jeho vývoj a tešili sa z každej spoločnej chvíle. Náhla strata ich syna, žalobcov v 1.a 2.rade zasiahla spôsobom, ktorý sa nedá opísať a ani k ničomu prirovnať, pochopiť to vie iba osoba v obdobnom postavení, teda osoba, ktorá by prišla o dieťa nečakanou udalosťou. Strata žalobcov v 1.a 2.rade bola o to väčšia, že ich syn bol živé a hravé dieťa, bez akýchkoľvek zdravotných problémov. Od smrti maloletého P. sa žalobcovia v 1.a 2.rade trápia, ich psychický stav nie je dobrý, postupne sa rozvíja uvedomovaním si, že ich P. sa skutočne v dverách ich obydľia už nikdy neobjaví, a preto pociťujú že budú musieť hľadať pomoc u psychológa alebo psychiatra, aby im či už radou alebo pomocou medikamentov, pomohli ich žiaľ zmierniť. Pokiaľ ide o vzťah žalobcov v 3. až 7. rade k nebohému tak aj nimi bol najobľúbenejší, je logické, že sa mu snažili stále pomáhať, chrániť ho a tešili sa z jeho šibalského bezprostredného správania sa, zodpovedajúceho jeho veku. Žalobcovia v 3.až 7.rade, prišli o jedného zo súrodencov a aj keď sa snažia byť súdržní, majú problém vyrovnať sa s tým, že pri rozhovoroch, stretnutiach, hrách, už maloletý Alex nikdy s nimi nebude. Konkrétnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovia v 1 .až 7.rade stanovili na základe oboznámenia sa s rozhodnutiami súdov SR v obdobných prípadoch. K pasívnej vecnej legitímácii žalovanej uviedli, že aj keď motorové vozidlo nemalo uzatvorené povinné zmluvné poistenie, vecná pasívna legitímácia žalovanej vyplýva z § 24 a nasl. zákona č. 381/2001 Z.z.. Poukázali na rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 666/2016 (R - 50/2016): „Zhrňujúco ústavný súd konštatuje, že úlohou okresného súdu i krajského súdu pri rozhodovaní žalovanej sporu bolo jednoznačne ustáliť, či extenzívny výklad pojmu „škoda“ použitého v zákone o povinnom zmluvnom poistení bude viesť k aplikácii práva contra legem alebo či, naopak, zaužívané výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí dotknutých právnych inštitútov a kategórií umožňuje zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu a probovanú in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Krajský súd (i Okresný súd) sa priklonili k druhej z vymenovaných možností a ústavný súd to nepovažuje za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti. Ďalším podporným argumentom pre záver o ústavnej akceptovateľnosti právnych záverov krajského súdu je fakt, že Občiansky zákonník v samotnej šiestej časti („Zodpovednosť za škodu a bezdôvodné obohatenie“), ktorá jediná je podľa sťažovateľa pri vysvetľovaní pojmu „škoda“ použiteľná, kladie škodu aj do polohy nemateriálnej. Dokazuje to § 444 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri Škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia. Prijat' teda záver, že pojem „škoda“ nevykazuje žiadne Imateriálne konotácie, nezodpovedá dokonca ani dikcii a podstate dotknutých ustanovení Občianskeho zákonníka. Ústavný súd nemá dôvod odchyliť sa od svojho meritórneho postoja vyjadreného v predchádzajúcich uzneseniach odmietajúcich sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnené ani na podklade rozsudku najvyššieho súdu z 31. Marca 2016 vo veci sp. zn. 3 Cdo 301/2012. Na podklade všetkých rekapitulovaných dôvodov ústavný súd naplnil svoju úlohu v konaní o sťažnosti sťažovateľa záverom, že právne názory, ktoré viedli krajský súd k potvrdeniu prvostupňového rozsudku okresného súdu v časti o zahrnutí nemajetkovej ujmy podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti pod pojem „škoda“ podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, nie sú arbitrárne a nevykazujú známky ústavnej neakceptovateľnosti, ktoré by boli spôsobilé po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie viesť k pozitívnemu meritórnemu záveru o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 1§ ods. 1 písm. a) ústavy alebo práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto časti je preto sťažnosť zjavne neopodstatnená.“

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k podanej žalobe vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti. Ďalej uviedla, že v súlade s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, ak by sa iné zadosťučinenie javilo ako nedostačujúce s tým, že hoci súdy pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy nie sú obmedzené výslovnou úpravou obsiahnutou v právnom predpise, v súlade s § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka sú povinné prihliadať na okolnosti, za akých k zásahu do osobnostných práva došlo a k povahe a významu zásahu do osobnostných práv. Preto sa aj rozhodnutie súdu o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a jej výške musí opierať o preskúmateľné hľadiská. Pri posudzovaní samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a jeho výšky je nevyhnutné prihliadnuť aj na to, aby došlo k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj

na požiadavku nezneužívania tohto inštitútu na neprípustné obohacovanie. Pri určovaní konkrétnej výšky náhrady za spôsobenú ujmu je potrebné zohľadňovať aj jej primeranosť k iným finančným kompenzáciám a prihliadať nielen na okolnosti na strane osoby zodpovednej (pôvodcovi zásahu), ale aj na strane na strane poškodeného, resp. iných osôb. Z dôkazov predložených žalobcami pritom nemožno zodpovedne a definitívne ustáliť všetky skutočnosti potrebné na rozhodnutie súdu v tejto veci. Tieto im ani nie sú známe. Zo samotného rozhodnutia Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 33T/87/2020 zo 7.1.2021 je zrejme iba to, že vodič vozidla Opel Vectra bol v súvislosti s poškodením zdravia P. K. s následkom smrti uznaný vinným (v konečnom dôsledku tento rozsudok neobsahuje ani odôvodnenie). Nevyplyvajú však z neho ostatné okolnosti, ktoré majú vplyv na to, či žalobcom právo na náhradu nemajetkovej ujmy vôbec vzniklo a prípadne v akej výške (na toto je okrem iného potrebné ustáliť aj okolnosti, za akých došlo k dopravnej nehode). Zároveň poukázala poukázať aj na rozhodovaciu prax súdov v tejto oblasti, napr.: rozsudok Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn.: 3Co/140/2018 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava II vo veci sp. zn. 52C/109/2014, ktorým bola každému z rodičov obeti dopravnej nehody žijúcich s ňou v spoločnej domácnosti, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur a súrodencovi obeti nežijúcemu s ňou v spoločnej domácnosti náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,- eur, rozsudok Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn.: 14Co/130/2016 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 19C/68/2014, ktorým bola každému z rodičov obeti dopravnej nehody žijúcich v spoločnej domácnosti s ňou priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 5.000,- eur (v tejto sume bola zohľadnená 30 % spoluzodpovednosť obeti na dopravnej nehode), rozsudok Krajského súdu v Bratislave vo veci sp. zn. 10Co/38/2017 v spojení; s rozsudkom Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 10C/171/2014, ktorým bola matke obeti dopravnej nehody priznaná náhrada nemajetkovej ujmy 4.800,- eura (v tejto sume bola zohľadnená 40% spoluzodpovednosť zomrelej), pri rozhodovaní o výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd zohľadňoval úpravu práva na odškodnenie pozostalých po obetiach úmyselných trestných činov v zákone č. 215/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov (dnes v zákone č. 274/2017 Z.z. v znení neskorších predpisov), rozsudok Krajského súdu v Žiline vo veci sp. zn. 8Co/264/2013 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš vo veci sp. zn. 7C/256/2011, ktorým bola rodičom obeti dopravnej nehody priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 10.000,- eur, rozsudok Krajského súdu v Prešove, vo veci sp. zn. 20Co/183/2014 zo dňa 26.5.2015 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou vo veci sp.zn. 5C/38/2012, ktorým priznal každému z rodičov zomrelého náhradu nemajetkovej ujmy 15.000,- eur a súrodencovi 5.000,- eur, rozsudok Krajského súdu v Trnave vo veci sp. zn. 11Co 90/2010 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trnava vo veci sp. zn. 37C/178/2009, ktorým bola rodičom obeti dopravnej nehody priznaná náhrada nemajetkovej ujmy po 15.000,- eur a súrodencovi vo výške 2.000,- eur.

3. Žalobcovia v replike poukázali na § 19 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“). Majú za to, že miestna príslušnosť je daná. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy poukázali na to, že žalovaná citovala staršie súdne rozhodnutia

4. Žalovaná v duplike uviedla, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je jedným z nárokov, ktorý vzniká osobe, do ktorej osobnostných práv bolo zasiahnuté. Tento je upravený v ustanovení § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako jeden z právnych prostriedkov ochrany osobnostných práv. Podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie. Právo na ochranu osobnosti pritom predstavuje absolútne nemajetkové právo, rýdzo osobnej povahy a je úzko späté s osobnosťou človeka a jej prejavmi. Náhrada škody vzniká poškodenej osobe za podmienok podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom toto právo je relatívnym (záväzkovým) právom majetkovej povahy. Zásadný rozdiel medzi odškodnením nemajetkovej ujmy v peniazoch a náhrady škody ako majetkovej ujmy spočíva v tom, že pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu, akú ujmu mohol zásah vyvolať (nemožno presne zistiť skutočnú ujmu). V prípade náhrady škody však možno výšku škody presne ustáliť a preukázať. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej ustanoveniami Občianskeho zákonníka. V neposlednom rade podmienky vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a vzniku nárokov zo zodpovednosti za škodu sú nezávislé a od seba odlišné. Z uvedeného je zrejme, že medzi týmito dvomi pojmami (škoda, nemajetková ujma) nie je ani obsahová a ani pojmová blízkosť. Úplne rozdielna je ich podstata ako aj účel, ktorému tieto dva inštitúty majú slúžiť. V konečnom dôsledku odlišnosť nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka od škody podľa ustanovenia § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka potvrdzuje tiež ustanovenie § 16 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého kto neoprávneným zásahom do práva na

ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam potom právo na náhradu nemajetkovej ujmy pri strate blízkej osoby (podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka) nemožno subsumovať pod pojem náhrady škody. Samotný zákon č. 381/2001 Z.z. pritom neupravuje žiadne nároky, ktoré v súvislosti so škodou spôsobenou prevádzkou motorových vozidiel vznikajú. Toto i naďalej ponecháva na hmotnoprávne predpisy občianskeho práva (najmä § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). Zákon č. 381/2001 Z.z. upravuje iba rozsah, ktoré z týchto nárokov sú „kryté“ poistením podľa tohto zákona a za akých podmienok. Judikatúra súdov sa pritom priklonila k tomu, že takýmito okrem nárokov na náhradu škody podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka sú aj nároky pozostalých osôb, do ktorých osobnostných práv bolo zasiahnuté usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode. Iba táto skutočnosť však nič nemení na hmotnoprávnej povahe jednotlivých nárokov. Preto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je i naďalej nárokom vyplývajúcim z neoprávneného zásahu do osobnostných práv pozostalých a nie nárokom zo zodpovednosti za škodu podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Za tohto stavu nie je na mieste aplikácia ustanovenia § 19 písm. b) CSP a miestne príslušným je všeobecný súd žalovaného.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 12, doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti na č.l. 13, Rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 14, Výzvou na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy na č.l. 15, Vyjadrením žalovaného na č.l. 32-34, Vyjadrením žalobcu na č.l. 38, Vyjadrením žalovaného na č.l. 42. a zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/87/2020 zo dňa 07.01.2021 bol obžalovaný F. K. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) , ods. 4 Tr. zákona s poukazom na ustan. § 138 písm. h/ Tr. zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 na tom skutkovom základe, že dňa 29.07.2020 v čase o 14:45 hod., aj napriek tomu, že nie je držiteľom žiadneho vodičského oprávnenia, po tom, čo požil alkoholické nápoje s hladinou koncentrácie etylalkoholu v dychu najmenej 1,16 mg na liter vydychovaného vzduchu, riadil osobné motorové vozidlo zn. Opel Vectra s pravostranným riadením, tmavej farby, bez prideleného evidenčného čísla, VIN: G., ktoré bolo technicky nespôsobilé, po nespevnenej ceste v rómskej osade v Obci Y. N. Q. L., kde neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a stavu a povahe vozovky, čím porušil ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/, 61 § 16 ods. 1 zákona NR SR č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších právnych predpisov, vedenie vozidla v dôsledku opitosti nezvládol, prešiel s vozidlom vpravo na voľné priestranstvo mimo nespevnenú cestu, kde obišiel tam stojace dodávkové motorové vozidlo zn. Citroen Jumper, žltej farby, ev. č.: B.-XXXCA po jeho pravej strane a ľavou stranou vozidla narazil do tam sa nachádzajúcich dvoch detí, a to maloletého P. K., ktorý utrpel zranenia, a to pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním pri polytraume, na následky ktorých pri prevoze do FN sP Reimana v Prešove dňa 29.07.2020 v čase o 15:40 hod. zomrel a maloletého W. F., ktorý utrpel otvorenú zlomeninu ľavej píšťaly s roztrhnutím kože a podkožia a rozsiahly defekt kože a podkožia ľavého stehna predkolenia s dobou liečenia 63-65 dní, za čo mu bol podľa § 149 ods. 4 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2,3, § 36 písm. j, písm. l/, § 37 písm. h/, § 41 ods. 1 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol podľa § 61 ods. 1, 2, 5 Tr. zákona uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na doživotie.

7. Žalobkyňa v 1. rade pri svojom výsluchu uviedla, že syn im veľmi chýba. Nedá sa to ani opísať. Potom, čo sa to stalo mala zdravotné problémy so srdcom. Syn bol hravý, živý, bol najmilší. Nevníkala dopravnú nehodu, keďže oživovala syna. Len ju presvedčili, aby potom išla ku pani doktorke, kde jej oznámili, že syn zomrel. Z toho potom odpadla.

8. Žalobca v 2. rade pri svojom výsluchu uviedol, že videl ako sa stala dopravná nehoda. Všetko sa to udialo v sekunde. Keď nadvihli auto a manželka ho vytiahla, tak videli ako z jeho hlavy visí koža. Manželka ho odniesla do domu, kde ho oživovali a keď mu dal umelé dýchanie, tak vzduch vychádzal až z oka. Potom, čo mu zavolali, že zomrel, tak mu skoro vypadol telefón z ruky. Chcel sa zabiť. So súrodencami mal výborný vzťah. Stále sa hrali, šantili. Tešil sa, že pôjde do školy a stala sa takáto vec. Každý mal nebohého rád.

9. Žalobkyňa v 5. rade pri svojom výsluchu uviedla, že s nebohým mali veľmi dobrý vzťah. Spolu sa hrali, chodili na prechádzky, pričom jej veľmi chýba. Nebohý spal pri mame a otcovi.

10. Žalobca v 6. rade pri svojom výsluchu uviedol, že brat keď ešte žil, tak bolo všetko oveľa lepšie. Vzajomne si pomáhali. Vždy keď niečo robil, tak prišiel a pomohol mu. Bol živý. Brat spával pri rodičoch.

11. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

12. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

13. Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

14. Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

15. Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

16. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

17. Podľa § 427 ods. 1,2 OZ, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o PZP“), tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poistenie zodpovednosti“) a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov (ďalej len „kancelária“).

19. Podľa § 4 ods. 1 zákona o PZP, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

20. Podľa § 4 ods. 2 zákona o PZP, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí, c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie, d) ušlého zisku.

21. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

22. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) zákona o PZP, Kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

23. Podľa ust. § 193 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa

týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

24. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 29.07.2020 v čase o 14:45 hod. F. K., aj napriek tomu, že nie je držiteľom žiadneho vodičského oprávnenia, po tom, čo požil alkoholické nápoje s hladinou koncentrácie etylalkoholu v dychu najmenej 1,16 mg na liter vydychovaného vzduchu, riadil osobné motorové vozidlo zn. Opel Vectra s pravostranným riadením, tmavej farby, bez prideleného evidenčného čísla, VIN: G., ktoré bolo technicky nespôsobilé, po nespevnenej ceste v rómskej osade v Obci Ostrovany na Jarkovej ulici, kde neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a stavu a povahe vozovky, čím porušil ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/, 61 § 16 ods. 1 zákona NR SR č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke v znení neskorších právnych predpisov, vedenie vozidla v dôsledku opitosti nezvládol, prešiel s vozidlom vpravo na voľné priestranstvo mimo nespevnenú cestu, kde obišiel tam stojace dodávkové motorové vozidlo zn. Citroen Jumper, žltej farby, ev. č.: B.-XXXCA po jeho pravej strane a ľavou stranou vozidla narazil do tam sa nachádzajúcich dvoch detí, a to maloletého P. K., ktorý utrpel zranenia, a to pomliaždenie mozgu s vnútrolebečným krvácaním pri polytraume, na následky ktorých pri prevoze do FNSP Reimana v Prešove dňa 29.07.2020 v čase o 15:40 hod. zomrel a maloletého W. F., ktorý utrpel otvorenú zlomeninu ľavej píšťaly s roztrhnutím kože a podkožia a rozsiahly defekt kože a podkožia ľavého stehna predkolenia s dobou liečenia 63-65 dní. Za uvedený skutok bol F. K. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na doživotie. Uvedené mal súd za preukázané rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 07.01.2021, č.k. 33T/87/2020 - 267, ktorým je súd v zmysle § 193 CSP viazaný.

XX. M. K. A. C. N., Ž. F. K. ako vodič osobného motorového vozidla spôsobil dopravnú nehodu, pri ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade, brat žalobcov v 3. a 7 rade. V konaní ďalej nebolo sporné, že na motorové vozidlo nebolo uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, preto v uvedenom prípade nároky na náhradu škody v zmysle zákona uspokojuje žalovaná z poistného garančného fondu. poistené

27. Žalobcovia sa predmetnou žalobou domáhali zaplattenia každému zo žalobcov vo výške 20.000,- eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy.

28. V rozsudku zo 17. februára 2011 sp. zn. 5 Cdo 265/2009 <aspi://module='JUD'&link='JUD67593SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že „ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločenstva (vzťahu) s blízkou osobou“. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že „zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti“.

29. V uznesení NS SR zo dňa 26. septembra 2013, sp. zn. 3 Cdo 228/2012 <aspi://module='JUD'&link='JUD1356581SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, súd uviedol: „Podľa § 853 Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523853'&ucin-k-dni='30.12.9999'> platí, že občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. V tomto ustanovení Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-

dni='30.12.9999'> je upravená analógia. Analógia legis (analógia zákona) sa používa ako forma aplikácie zákona vtedy, keď treba riešiť otázku, riešenie ktorej nie je síce v zákone upravené, ale ten istý zákon upravuje riešenie podobného prípadu. Vychádza sa pritom z predpokladu, že zákonodarcu by podľa rovnakých zásad upravil aj daný prípad. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu spôsobenú na osobnostných právach fyzickej osoby (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252311'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523420'&ucin-k-dni='30.12.9999'>).“

30. Súd ďalej poukazuje na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2017, sp. zn. 6 M Cdo/1/2016, podľa ktorého pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v Zákone o PZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Pri výklade pojmu škoda nie je možné vychádzať výlučne z gramatického výkladu, ale z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, nakoľko zodpovednostný zákon bol výsledkom transpozície smerníc EÚ a komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu. Najvyšší súd zároveň poukázal na uznesenie ÚS III. ÚS 666/2016, podľa ktorého pojem „škoda“ použitý v zákone o PZP škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Najvyšší súd konštatoval, že takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Dňa 9. októbra 2018 sa uskutočnilo rokovanie občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, na ktorom bolo prijaté uznesenie o uverejnení rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 6 M Cdo 1/2016 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Toto rozhodnutie bolo neskôr publikované ako judikát R 61/2018, právna veta ktorého znie: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. Týmto postupom najvyššieho súdu bolo dosiahnuté názorové zjednotenie dovolacích senátov.

31. K vzniku občianskoprávnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, ktorými sú existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej amorálnej integrite, neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu a existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou.

32. Na základe zisteného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že v dôsledku dopravnej nehody spôsobenej F. K., pri ktorej zomrel syn žalobcov v 1. a 2. rade a brat žalobcov v 3. a 7. rade, došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov 1. až 7. rade, nakoľko stratili syna, resp. brata, s ktorým v čase dopravnej nehody žili v spoločnej domácnosti a vzájomne si pomáhali, pričom v dôsledku úmrtia P. K. došlo k nezvratnému ukončeniu tohto spoluzitia. Tým je splnená požiadavka ustanovenia § 13 ods. 2 OZ, teda právo žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobcov. Ujma vzniknutá žalobcom

je neodstrániteľná, každá iná fyzická osoba by ujmu považovala za objektívne závažnú, náhrada nemajetkovej ujmy môže u žalobcov prispieť k zmiereniu stavu.

33. Žalovaná v konaní namietala výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy. Výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom je potrebné zohľadniť v zmysle § 13 ods. 3 OZ závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Závažnosť ujmy v rodinnom živote, v súkromnom živote a v citovom prežívaní žalobcov možno posudzovať len z objektívnych hľadísk, pretože nie je reálne možno presne a empiricky zistiť, kto ako prežíva smrť blízkej osoby a do akej miery ho takáto okolnosť zasiahla v citovej oblasti a ako rýchlo a akým spôsobom je schopný sa s takouto udalosťou vyrovnáť, alebo aspoň čiastočne zmierniť. Nie je možné vziť sa do situácie každého zo žalobcov, ktorému nečakane zomrelo dieťa alebo súrodenec. Súd zohľadnil aj to, že síce išlo o nedbanlivostný trestný čin F. K., avšak tento hrubo porušil predpisy o bezpečnosti v doprave, bol pod vplyvom omamných látok a mal uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel. V konaní nebolo preukázané spoluzavinenie nebohého na predmetnej dopravnej nehode.

34. Pri určení peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadal súd u každého zo žalobcov predovšetkým na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrti, dôsledky, ktoré táto tragická nehoda u nich vyvolala. U žalobcov bola neoprávneným zásahom narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté ich rodinného a súkromného života, pričom následky sú trvalé a nezvratiteľné. Vzťahy medzi nimi a nebohým boli silné, žili v spoločnej domácnosti, boli v dennodennom kontakte, spoločne prežívali udalosti bežného života, mali spoločné záujmy. V dôsledku tragickej smrti došlo k nesmierne závažnej ujme na práve žalobcov na rodinný život, spočívajúcej v strate syna a brata, čím sú do budúcnosti ochudobnený v citovej oblasti. Žalobcovia sa so smrťou nedokážu vyrovnáť.

35. Súd pri stanovení nemajetkovej ujmy prihliadol aj na rozhodovacia činnosť iných súdov, keď Okresný súd Čadca v rozsudku sp.zn. 5C/47/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/255/2018 <https://otvorenesudy.sk/decrees?case_number=5Co%2F255%2F2018&l=sk> priznal rodičom po 18.000,- eur a súrodencom po 6.000,- eur, Okresný súd Nové zámky v rozsudku 9C/121/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/8/2017 priznal rodičom, ktorý s nebohým nežili v spoločnej domácnosti po 10.000,- eur a bratovi 5.000,- eur, Okresný súd Liptovský Mikuláš v rozhodnutí sp.zn. 7C/256/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/264/2013 priznal rodičom po 10.000,- eur, Okresný súd Humenné v rozhodnutí sp. zn. 12C/60/2011 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/212/2015 priznal rodičom po 20.000,- eur, Okresný súd Nitra v rozhodnutí sp. zn. 4C/119/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/286/2017 priznal rodičom po 15.000,- eur a sestre 10.000,- eur, Okresný súd Vranov nad Topľou v rozhodnutí sp. zn. 5C/38/2012 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/183/2014 priznal rodičom 15.000,- eur a bratovi 5.000,- eur, Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 2Cdo/154/2010, odmietol dovolanie voči rozhodnutiu o priznaní náhrady za smrť dcéry obom rodičom po 17.000,- eur.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že u žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí znášajú stratu syna najťažšie, je dôvodný nárok na nemajetkovú ujmu vo výške 15.000,- eur. U žalobcov v 3. a 7. rade súd znížil nimi požadovaný nárok na nemajetkovú ujmu u každého na sumu 5.000,- eur, ktorá sa javí primeraná daným okolnostiam prípadu, pričom súd musel prihliadnuť aj na celkovú sumu, ktorú zaväzuje žalovanú nahradiť žalobcom.

37. Na záver súd dodáva, že v danom prípade nemajetková ujma nepredstavuje finančnú kompenzáciu straty syna a brata, nakoľko stratu ľudského života nemožno vyjadriť peniazmi, avšak aspoň čiastočne môže zmierniť útrapy žalobcov spôsobené neoprávneným zásahom F. K. do ich osobnostného práva.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia boli v konaní úspešní v časti základu nároku v rozsahu 100%, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. Preto súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

39. Podľa § 42 CSP, ak je námietka miestnej nepríslušnosti nedôvodná alebo ak nie je uplatnená včas, súd na ňu neprihliadne a spor prejedná a rozhodne. Neprihliadnutie na námietku súd odôvodní v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40. Podľa § 19 písm. b) CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody,

41. Žalovaná vo svojom vyjadrení vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti. Súd má za to, že táto je nedôvodná, keďže popri všeobecnom súde žalovanej je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody a to sa vzťahuje aj na konanie o náhradu nemajetkovej ujmy (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Ostrave zo dňa 28.1.2010, sp. zn. 8 Co 39/2011). K dopravnej nehode došlo v obci Ostrovany, ktorá je v obvode Okresného súdu Prešov, a preto okrem všeobecného súdu žalovanej, je na konanie príslušný aj Okresný súd Prešov. V danom prípade mali žalobcovia možnosť voľby, na ktorý súd žalobu podajú. Obdobným spôsobom bola miestna príslušnosť posúdená aj v právoplatne skončenom konaní venom na tunajšom súde pod sp. zn. 20C/4/2019.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).